

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **I. M.**
státní příslušnost Uzbekistán
t. č. v Pobytovém středisku Havířov, 735 64 Havířov, Na Kopci 5

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2020 č. j. OAM-503/LE-BA04-VL11-2019, ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zamítá jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce namítal, že si žalovaný neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Rozhodnutí nemá dostatečnou oporu ve správním spisu. Kromě toho je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce vyslovil nesouhlas se závěrem správního orgánu, že mu v zemi původu nehrozí pronásledování, resp. vážná újma, ale že jediným důvodem jeho odchodu z vlasti byly ekonomické důvody. Z nedostatečně, resp. nesprávně zjištěného stavu věci správní orgán vyvodil nesprávné závěry o neexistenci azylově relevantního nebezpečí v zemi původu. Zároveň se správní orgán odchýlil od ustálené judikatury správních soudů týkající se přiměřené pravděpodobnosti pronásledování a nebezpečí vzniku vážné újmy. Žalobce vyslovil názor, že jeho problémy se soukromými osobami lze kvalifikovat jako nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Velmi se obává o svůj život a zdraví. Poukázal na to, že již při pohovoru zmínil, že mu bylo vyhrožováno lidmi v souvislosti s vystavením jeho posudku za nelegální odběr elektřiny. Díky tomu tito lidé obdrželi vysoké pokuty. Po jeho odjezdu do České republiky tito lidé vyhrožovali matce a jeho manželce, kterým dokonce sdělili, že jestli se vrátí, zabijí ho. Vyhrožováno mu bylo i člověkem, od kterého si půjčil velký peněžní obnos na vybavení malého natáčecího studia. Po nějaké době však věřitel požadoval peníze zpět i s úroky a začal mu vyhrožovat. Situace se natolik vyostřila, že se rozhodl opustit zemi původu. Má za to, že jej policie v Uzbekistánu nedokáže ochránit, a to proto, že problémy tohoto typu policie odmítá řešit a právní předpisy v tomto směru nejsou efektivně vymáhány. Žalobce uvedl, že hrozící nebezpečí jednoznačně dosahuje intenzity reálného nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na poskytnuté údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, protokol o pohovoru a vydané správní rozhodnutí. Konstatoval, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobce jako důvod odchodu z vlasti uvedl neutěšenou finanční situaci, ve vlasti má dluhy a obává se věřitele. Lze tedy shrnout, že důvodem jeho žádosti a odchodu z vlasti jsou pouze a jen ekonomické důvody. V této souvislosti žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 Azs 40/2003, z něhož citoval. Při podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel žalovaný z výpovědi žalobce, dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu. Jelikož žalobce v průběhu správního řízení uváděl pouze ekonomické důvody, byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zcela po právu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že se zabýval všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil, zjistil skutečný stav věci a opatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí, které vycházejí z dostatečně zjištěného skutečného stavu věci. Poznamenal, že žalobce se obával výhrůžek věřitele či nějakých osob v souvislosti s tím, že napsal posudek na neoprávněný odběr elektřiny a osoby obdržely pokutu, avšak žalobce se nikde o pomoc ve vlasti neobrátil, nikdy neměl potíže se státními orgány. Uvedl, že se na státní orgány může

obrátit o pomoc, jak plyne z protokolu o pohovoru. Potvrdil také, že neměl potíže kvůli své rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k určité sociální skupině pro své politické přesvědčení a jako důvod odjezdu do ČR jednoznačně uvedl zájem o práci v České republice. V podrobnostech žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí.

4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). V souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud o žalobě bez nařízení jednání.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 18. 12. 2019 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Z protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 16. 1. 2020, dále z údajů k podané žádosti se podává, že žalobce kromě jiného uvedl, že je státním příslušníkem Republiky Uzbekistán, uzbecké národnosti, vyznává islám, bez jakéhokoliv rozlišení. Nemá žádné politické přesvědčení a nikdy nebyl politicky aktivní. Žije v registrovaném partnerství a má dvě děti. Jeho manželka je státní příslušnicí Republiky Uzbekistán. Manželka i obě děti žijí v Uzbekistánu. Žalobce uvedl, že poprvé do Evropy přijel v roce 2014 na pracovní vízum do Polska. V témže roce přicestoval na stejné vízum do České republiky. Byl zajištěn policií a bylo s ním zahájeno správní řízení. Za pomoci advokáta si vyřizoval vízum na strpění. V roce 2019 po uložení správního vyhoštění nevycestoval. Žalobce potvrdil, že ve vlasti neměl žádné problémy se státními či bezpečnostními složkami. Za doby pobytu ve vlasti si od jednoho muže půjčil peníze na pořízení 4 kamer, stříhového stroje a vybavení malého studia. Část dluhu splatil. Věřitel pak požadoval peníze vrátit. Bylo mu vyhrožováno. Na policii se neobrátil, neboť se obával toho, že by ho vyhrožující osoby mohly zabít. Policie ho nemohla chránit 24 hodin denně. Dále zmínil, že vyhrožováno mu bylo i v souvislosti s podáním posudku v době, kdy pracoval u státní firmy. Vystavil několik kontrolních zpráv a jistým lidem, kteří dostali pokutu od státu, potvrdil, že odebírali elektřinu. Tito lidé pak dostali vysoké pokuty. I v souvislosti s prací kontrolora mu bylo vyhrožováno. Žalobce v průběhu pohovoru opakovaně potvrdil, že v případě návratu do Uzbekistánu by se o pomoc mohl obrátit na policii. Na dotaz, zda chce sdělit nějaké další skutečnosti, které by měl vzít správní orgán v potaz během posuzování jeho žádosti, žalobce zdůraznil, že cítí tlak ze dvou stran, jednak v souvislosti s prací kontrolora a dále z důvodu existujícího dluhu. Krajský soud v podrobnostech odkazuje na zjištění z protokolu o pohovoru a údajů k podané žádosti, jak jsou uvedena v napadeném rozhodnutí, neboť tato skutková zjištění korespondují s obsahem správního spisu.
6. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem odchodu žalobce z vlasti a podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla jeho snaha vydělat si v České republice prostředky na splacení dluhu, který má v Uzbekistánu u soukromého věřitele.
7. Součástí správního spisu jsou rovněž dokumenty, které žalovaný shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu a závazné stanovisko Ministerstva zahraničí č. ZS 50917. Žalovaný dále vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 119896/2017-LPTP, ze dne 22. 11. 2017, č. j. 102817/2019-LPTP, ze dne 7. 3. 2019 a Informace OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 11. 2. 2019.

8. Ze správního spisu dále plyne, že v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu byla žalobci dne 6. 3. 2020 dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí seznámit se s výše uvedenými informacemi, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí, příp. uvést jakékoliv skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce této možnosti využil, seznámil se s obsahem spisového materiálu. Žádné další podklady pro rozhodnutí nenavrlh a nechtěl ani uvést žádné skutečnosti nebo informace, které by měl vzít správní orgán v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
9. Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.
10. Podle ust. § 16 odst. 3 zákona o azylu, jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b.
11. Krajský soud shledal nedůvodnou žalobní námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Dle názoru krajského soudu správní orgán se zabýval všemi žalobcem tvrzenými skutečnostmi a z napadeného rozhodnutí je seznatelné, které otázky žalovaný považoval za podstatné, své úvahy žalovaný řádně zdůvodnil a srozumitelně vysvětlil, proč zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou. Ostatně žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné.
12. K dalším námitkám krajský soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Az 491/2004-43, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že uvádí-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany formou azylu pouze důvody ekonomické, pro které odešel ze země svého státního občanství, a žádné důvody azylově relevantní (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu), nerozhoduje správní orgán o tom, že se azyl podle § 12 zákona neuděluje, ale za podmínek § 16 zákona žádost zamítne jako zjevně nedůvodnou. Stěžejní v projednávané věci byla otázka, zda žalobce v daném případě uváděl v řízení o udělení mezinárodní ochrany pouze ekonomické důvody, či zda přichází v úvahu jakákoliv z forem mezinárodní ochrany. V takovém případě by vydání rozhodnutí dle § 16 zákona o azylu nepřicházelo v úvahu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 6/2010-107). V dané věci je podstatné, že žalobce žádost o mezinárodní ochranu odůvodnil ekonomickými důvody, a to neschopností splácet soukromému věřiteli vypůjčené peníze a vyhrožování věřitele žalobci v souvislosti s tímto dluhem. Jiné důvody odchodu z vlasti žalobce nesdělil. Z protokolu o pohovoru rovněž vyplynulo, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze s úmyslem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění do země původu za situace, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění a byl již umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Soud souhlasí s žalovaným, že žalobci naprosto nic objektivně nebránilo v tom, aby požádal o mezinárodní ochranu v České republice kdykoliv po příjezdu do České republiky v květnu 2016. Učinil tak až po udělení správního vyhoštění, výjezdního příkazu k vycestování z České republiky a jeho umístění do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění.

13. Co se týká tvrzení žalobce o jeho problémech se soukromými osobami, a to jednak s věřitelem a dále s osobami, které mu údajně vyhrožovaly ve vlasti v souvislosti s jím zpracovaným posudkem ohledně nezákonného odběru elektřiny a udělení pokuty osobám, které se tohoto jednání dopustily, z čehož žalobce dovozoval nebezpečí vážné újmy, která mu hrozí ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu s tím, že se obává o svůj život a zdraví, soud shodně s žalovaným považuje tyto žalobcem tvrzené potíže v Uzbekistánu za azylově irelevantní a plně řešitelné s pomocí uzbeckého právního řádu. V této souvislosti žalovaný zcela přílehlavě odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 6 Azs 8/2003 ze dne 11. 3. 2004, z něhož citoval závěr, že „neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, příp. že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“. Soud souhlasí s žalovaným, že je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje ochrany mezinárodní. Z judikatury Nejvyššího správního soudu stran otázky původců vážné újmy, resp. pronásledování, a otázky dostupnosti ochrany v zemi původu vyplývá, že jde-li o původce hrozící vážné újmy nebo pronásledování z okruhu soukromých osob (jako je tomu v posuzované věci), musí se postižená osoba v zásadě vždy obrátit nejprve s žádostí o pomoc na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout. Z rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že se zabýval žalobcem tvrzenými údajnými problémy se soukromými osobami, které mu měly vyhrožovat. Oporu ve správním spisu má závěr žalovaného, že žalobce měl možnost v Uzbekistánu obrátit se na státní orgány své vlasti o pomoc, což ostatně sám potvrdil. Tvrzení žalobce, že tak neučinil z důvodu obav, že by jej vyhrožující osoby mohly zabít, je tvrzením účelovým. Na základě těchto okolností nelze uzavřít, že by žalobci příslušné státní orgány odmítly poskytnout pomoc. Soud souhlasí s žalovaným, že o neoprávněnosti žalobcem tvrzených obav svědčí i fakt, že v srpnu 2016 se do Uzbekistánu vrátil, nějakou dobu tam pobýval, aniž by vůči němu došlo k jakémukoliv jednání, které by se dalo považovat za pronásledování nebo reálné nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Pouhé tvrzení žalobce o nebezpečí pronásledování ze strany soukromých osob nenaplnuje žádnou z forem mezinárodní ochrany. Z podkladů pro rozhodnutí přitom nplyne, že by státní složky v Uzbekistánu nemohly nebo nechtěly žalobci poskytnout případnou ochranu. Žalobce v žádosti o mezinárodní ochranu ani v průběhu dalšího azylového řízení netvrdil žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že se obává pronásledování v zemi původu z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu nebo vážné újmy podle § 14a zákona o azylu.
14. Soud neshledává důvodnou ani námitku žalobce, že žalovaný nezjistil skutkový stav dostatečně. K tomu soud uvádí, že žalovaný vycházel především z žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, z údajů k podané žádosti a z vlastní výpovědi žalobce do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud dospěl k závěru, že skutkový stav žalovaný zjistil dostatečně a odpovídá okolnostem daného případu ve smyslu § 3 správního řádu. Žalovaný vycházel i z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Uzbekistánu, jejichž specifikace je uvedena v tomto rozsudku. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí řádně vypořádal se všemi důvody svého postupu ve smyslu § 16 zákona o azylu, jeho právní závěry jsou přezkoumatelné. Žalobcem uváděné důvody, které jej vedly k opuštění vlasti, nelze podřadit v žádném případě pod zákonné důvody pro

udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, tedy pod pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod, pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Žalobce rovněž neuvedl v průběhu správního řízení ani žádnou ze skutečností, kterou by bylo možno podřadit vážné újmě ve smyslu zákona o azylu. Nelze rovněž dovodit, že by vycestování žalobce do země původu představovalo rozpor s mezinárodními závazky České republiky.

15. Z uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
16. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 26.08.2020

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně